

i det ærede Things Erindring, at der ved Sagens 2den Behandling af mig var stillet Forslag om delt Afstemning over de to Stykker af § 1, og at dette Forslag blev begrundet ved, at det 2det Stykke af § 1 gav en Definition paa en Gaard, som ikke paa ethvert Punkt faldt sammen med det nu gjældende Begreb om en Gaard. Jeg tillod mig den Gang at nævne enkelte, ganske enkelte Exempler paa, at de to Begreber, nemlig det gamle Begreb om en Fæstegaard og det Begreb, som nu § 1, 2det Stykke, gav, ikke faldt sammen, og den ærede Ordfører var saa god at supplere disse Exempler eller dog at gøre opmærksom paa, at der foruden disse kunde nævnes flere andre endnu. Men, dersom nu den Formening altsaa er rigtig, at det 2det Stykke af § 1, som jo ikke er foreslaet hverken ændret eller borttaget, giver en anden Definition paa en Fæstegaard end den hidtil gjældende, saa forekommer det mig ogsaa, at det er absolut nødvendigt til Nr. 1 i § 4 at føie en udtrykkelig Bestemmelse om, at Fæsteligten kun paahviler „de i § 1 omhandlede Gaardbrug“ forsaavidt de efter den nu gjældende Lovgivning ere fæsteligttige. Og, selv om den ærede Ordfører eller andre ærede Medlemmer skulde være i Tvivl om, hvorvidt virkelig Definitionen i § 1, 2det Stykke, er afvigende fra den nu gjældende, selv i saa Tilfælde vil der jo ikke kunne indvendes Noget imod Forslaget under Nr. 13 til § 4. Det vil i saa Fald i det Høieste kun være overflødigt. Jeg formoder dog, at den ærede Ordfører ikke vil gjøre denne Indvending gjældende mod Vædringsforslaget, idet det, som sagt, forekommer mig, at han selv ved sine Udtalelser under 2den Behandling erkjendte, at den omtalte Definition ikke passede ganske til Begrebet. Han udtalte derhos, at, om der end var medtaget noget Mere paa den ene Side, saa var der dog givet Kompensation paa den anden Side. Dette vil jeg nu vel ingenlunde bestride; jeg vil ingenlunde bestride, at Ukorrektheden i Udsættelsen af 2det Stykke af § 1, der efter Betænkningen dog netop skulde være et klart Udtryk for, hvad der nu anses for at være en Fæstegaard, er, som den ærede Ordfører selv sagde, berøvende Noget paa den ene Side, men

givende Noget som Kompensation paa den anden Side. Men, hvad jeg vil bestride, det er, at man herved kan fritages for en saadan Tilføining som den under Nr. 13 til § 4 foreslaaede. Thi, om man end ellers i andre Forhold vilde mene at kunne anse det for at være forsvareligt at betragte samtlige Landets Godseiere som solidariske, saa at de selvfølgelig maa nøies med en Bestemmelse, der tager Noget bort paa en Side og lægger Noget til paa en anden, saa kan dette dog umulig gjøres gjældende lige over for den Enkelte. Den Enkelte, som i Kraft af 2det Stykke i § 1 faar en efter det nu Bestaaende fæstefri Gaard undergiven Fæstetvang efter Nr. 1 i § 4, kan ingenlunde være beroliget dermed, at hans Nabogodseier i Kraft af den samme Bestemmelse vinder en fæstefri Gaard. Jeg ønsker at være billig paa dette Punkt, ligesom paa alle andre, og jeg skal derfor indrømme, at Tilfældene, hvorom der her kan blive Spørgsmaal, ikke ville være mange, men, selv om der kun var et eneste, saa maa jeg paastaa, at Tilføielsen under Nr. 13 er nødvendig, og skadelig kan jeg i alt Fald ikke indse, at den i noget Tilfælde vil være.

Indenrigsministeren: De Vædringsforslag, som det ærede Udvalgs Flertal har stillet til § 4 under Nr. 2 og 3, skal jeg for mit Bedkommende tiltræde. Jeg ønsker navnlig lige saavel som Udvalgets Flertal ikke at hindre, at de her omhandlede Spørgsmaal kunne komme for Domstolene. Jeg ønsker tværtimod saa meget som Noget at søge at forlige de stridige Meninger paa dette Omraade, og kan det ske ved at flyde Domstolene imellem, saa kan der fra min Side ikke være Noget til Hinder derfor. Jeg slutter mig altsaa særlig til Vædringsforslaget under Nr. 2. — Men ærede Medlemmer ville se, at jeg har tilladt mig under Nr. 8 at stille et Undervædringsforslag til Udvalgets Forslag under Nr. 2, som den ærede Ordfører ikke for omtalte. Jeg har nemlig fundet, at det vilde fremkalde ikke ganske saa Banfælgigheder, dersom i det Tilfælde, at Dommen faldt ud imod en Mand, som i god Tro havde bortleiet et Stykke Jord, hvilket Domstolene altsaa